

**1 Ce înseamnă conceptele „întreținere” și „obligație de întreținere” în practică? Care sunt categoriile de persoane care trebuie să plătească indemnizație de întreținere unei alte persoane?**

Termenul „întreținere” face trimitere la nevoile umane directe necesare pentru supraviețuire, în principal hrană. Cu toate acestea, termenul „întreținere” acoperă toate aspectele necesare traiului, indiferent dacă acestea se referă la subzistență, educație, cultură sau activitățile din timpul liber ale unei persoane. Obligațiile de întreținere implică plata unor prestații – în principiu în numerar – care permit satisfacerea tuturor aspectelor necesare traiului pentru beneficiar. Următoarele persoane au o obligație de întreținere, în ordinea gradului de rudenie:

[a] soțul/soția, chiar dacă este divorțat(ă) [în cazul în care există o obligație de întreținere după divorț];

[b] descendenții față de ascendenți, în ordinea succesiunii *ab intestat*;

[b] ascendenții [părinții, bunicii: în cazul în care părinții lipsesc sau sunt incapabili] față de copiii lor necăsătoriți (biologici sau adoptivi), în principiu până la vârsta majoratului;

[b] frații și surorile între ei.

**Cazurile speciale de întreținere sunt:**

[c] indemnizația de întreținere acordată în caz de separare și după divorț sau anularea căsătoriei;

[d] indemnizația de întreținere plătită unei mame necăsătorite pentru un copil născut în afara căsătoriei înainte de recunoaștere.

**2 Până la ce vârstă poate beneficia un copil de indemnizație de întreținere? Normele în materie de întreținere în cazul minorilor sunt diferite de cele aplicabile adulților?**

În principiu, copilul are dreptul să primească indemnizație de întreținere de la ascendenți [părinții sau bunicii acestuia] până la majorat, și anume până la împlinirea vârstei de 18 ani.

Copiii au dreptul la întreținere, de asemenea, după ce devin majori, în cazul în care sunt elevi, urmează studii superioare sau cursuri de formare profesională, nu pot să se încadreze în muncă din cauza studiilor respective și nu dețin bunuri personale cu ajutorul cărora să poată să se întrețină.

O persoană are dreptul la întreținere numai în cazul în care nu este capabilă să se întrețină din bunurile proprii sau printr-o activitate remunerată corespunzătoare vârstei, stării de sănătate și, în general, condițiilor de trai ale acesteia, ținându-se seama, printre altele, de eventualele nevoi în materie de educație pe care le poate avea; minorii, chiar dacă dețin bunuri în nume propriu, au dreptul la întreținere din partea părinților lor în măsura în care veniturile rezultate din bunurile proprii sau din muncă nu sunt suficiente pentru a le asigura întreținerea. Cu toate acestea, o persoană nu este obligată să plătească indemnizație de întreținere în cazul în care, având în vedere celelalte obligații ale sale, nu este în măsură să plătească fără să-și pună în pericol propria întreținere; această dispoziție nu se aplică întreținerii acordate unui minor de către un părinte, cu excepția cazului în care minorul are dreptul să primească indemnizație de întreținere de la o altă persoană sau poate să se întrețină din propriile sale bunuri.

**În cazul foștilor soți:**

În cazul în care unul dintre foștii soți nu poate să se întrețină din veniturile sau bunurile proprii, acesta are dreptul să solicite o indemnizație de întreținere de la celălalt soț în următoarele situații: (1) dacă, la data la care s-a pronunțat divorțul, vârsta sau starea de sănătate a soțului/soției care solicită întreținere este de așa natură încât acesta (aceasta) nu poate fi obligat(ă) să înceapă sau să continue o activitate adecvată pentru a se întreține; (2) dacă soțul/soția care solicită întreținere are în îngrijire un minor și, prin urmare, nu poate să desfășoare o activitate remunerată adecvată; (3) dacă soțul/soția care solicită întreținere nu poate găsi un loc de muncă stabil corespunzător sau are nevoie de formare profesională; în ambele cazuri, dreptul la întreținere încetează după cel mult trei ani de la data pronunțării divorțului; (4) în orice altă situație în care este necesar să se instituie o obligație de întreținere la data pronunțării divorțului din motive echitabile.

Cu toate acestea, dreptul la întreținere poate fi refuzat sau limitat din motive importante, în special în cazul în care căsătoria a durat o perioadă scurtă de timp sau în cazul în care soțul/soția care ar putea avea dreptul la întreținere este responsabil(ă) pentru divorț sau a atras în mod voluntar asupra sa propria-i situație materială precară.

Fiecare dintre foștii soți trebuie să furnizeze celelalte părți informații precise cu privire la bunurile și veniturile sale, în măsura în care acestea pot fi relevante pentru stabilirea cuantumului indemnizației de întreținere. La cererea unuia dintre foștii soți, transmisă prin intermediul procurorului competent, orice angajator, orice departament administrativ sau orice organ fiscal trebuie să furnizeze toate informațiile relevante pe care le-ar putea deține cu privire la bunurile celuilalt soț și, în special, cu privire la veniturile acestuia.

**3 Trebuie să mă adresez unei autorități sau unei instanțe pentru a obține indemnizația de întreținere? Care sunt principalele elemente ale procedurii?**

În mod normal, o persoană care are dreptul la întreținere trebuie să se adreseze instanței pentru a obține o indemnizație de întreținere de la debitor.

În cazul în care se aplică Convenția de la New York privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate (Decretul legislativ nr. 4421/1964), delegația responsabilă de transmiterea unei cereri de întreținere formulate de un beneficiar care are domiciliul într-un stat parte la convenție solicită delegației responsabile de primirea acestui tip de cereri în statul parte la convenție în care locuiește debitorul, și anume Ministerul Justiției din Grecia, să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea creanțelor de întreținere de către beneficiar. În practică, Ministerul Justiției încredințează unui avocat sarcina de a efectua demersurile necesare pentru a asigura recunoașterea unui drept sau executarea unei hotărâri pronunțate de o instanță străină în favoarea beneficiarului care este cetățean străin și care poate recurge la toate căile de atac relevante în fața instanțelor elene.

**4 Cererea poate fi depusă în numele unei rude (în caz afirmativ, până la ce grad) sau al unui copil?**

Pentru minorii care, în temeiul legii [articolul 63 din Codul de procedură civilă], nu pot să prezinte ei înșiși o cerere în instanță pentru recuperarea creanțelor de întreținere de la debitor, o astfel de acțiune poate fi introdusă de persoana care deține răspunderea părintească [o persoană fizică, și anume un părinte ori o altă persoană, sau o persoană juridică, de exemplu o instituție].

**5 Dacă intenționez să inițiez o acțiune în justiție, cum pot afla care este instanța competentă?**

Instanța competentă pentru acțiunile privind o obligație de întreținere, intentate de către un beneficiar împotriva unui debitor, este instanța de prim grad de jurisdicție cu un complet de judecată format dintr-un singur membru [articolul 17 alineatul (2) și articolul 681B din Codul de procedură civilă].

Instanța competentă teritorial este cea de la domiciliul sau reședința beneficiarului [articolul 39A din Codul de procedură civilă] sau cea de la domiciliul pârâtului – debitorul întreținerii –, în cazul în care cererea este combinată cu litigiul de natură matrimonială ori cu litigiul între părinți și copii, sau instanța de la ultimul domiciliu stabil comun al soților.

În cazul în care există o urgență sau un pericol iminent, persoana care are dreptul la întreținere poate solicita instanței de prim grad de jurisdicție cu un complet de judecată format dintr-un singur membru care deține competența teritorială să emită o ordonanță prin care i se acordă indemnizație de întreținere cu titlu temporar, până la pronunțarea unei hotărâri definitive privind dreptul respectiv în cadrul unei proceduri ordinare.

**6 Ca reclamant, trebuie să folosesc un intermediar pentru a iniția o acțiune în justiție (de exemplu, un avocat, o autoritate centrală sau locală etc.)? În caz negativ, ce procedură se aplică?**

Este necesar să se desemneze un avocat împuternicit să intenteze o acțiune în instanță privind întreținerea.

**7 Trebuie să plătesc taxe judiciare pentru inițierea unei acțiuni în justiție? În caz afirmativ, care este nivelul acestor taxe? Dacă mijloacele mele financiare sunt insuficiente, pot beneficia de asistență juridică pentru a suporta cheltuielile de judecată?**

În cadrul unei cereri de întreținere, pârâtul trebuie să depună un avans pentru cheltuielile de judecată ale reclamantului care nu poate depăși 300 EUR [articolul 173 alineatul (4) din Codul de procedură civilă]. În procedurile de acest tip, dacă pârâtul nu îi prezintă greferului, înainte de audiere, dovada achitării cheltuielilor de judecată, se consideră că pârâtul nu s-a înfățișat la proces, ceea ce înseamnă că împotriva sa poate fi pronunțată o hotărâre în lipsă [articolul 175 din Codul de procedură civilă].

Pârâtul poate solicita asistență juridică gratuită în temeiul Legii 3226/2004 dacă venitul său este foarte scăzut, prezentând justificative în acest sens și depunând, în fața instanței de prim grad de jurisdicție cu un complet de judecată format dintr-un singur membru, o cerere de emiteră a unei ordonanțe care să dispună măsuri provizorii.

**8 Ce tip de indemnizație de întreținere îmi poate acorda instanța? Cum se calculează cuantumul indemnizației de întreținere? Se poate modifica hotărârea instanței în cazul în care intervin schimbări privind costurile legate de trai sau circumstanțele familiale? În caz afirmativ, în ce mod se poate modifica hotărârea instanței (de exemplu, există un sistem automat de indexare)?**

Instanța stabilește indemnizația de întreținere pentru o perioadă de doi ani, ținând seama de cerințele privind condițiile de trai corespunzătoare și de educația beneficiarului, precum și de capacitatea financiară a debitorului. După doi ani, oricare dintre părți, și anume beneficiarul sau debitorul, poate solicita stabilirea unui nou cuantum al indemnizației de întreținere și, în cazul modificării circumstanțelor de care a ținut seama instanța, oricare dintre părți poate solicita revizuirea hotărârii și modificarea cuantumului indemnizației de întreținere.

**9 În ce mod și cui se plătește indemnizația de întreținere?**

În principiu, indemnizația de întreținere se plătește lunar în avans beneficiarului.

Cuantumul indemnizației de întreținere nu poate fi plătit sub forma unei sume forfetare, cu excepția cazurilor de întreținere după divorț [articolul 1443 litera (b) din Codul civil].

În cazul în care beneficiarul este minor sau se află sub asistența instanței, indemnizația de întreținere se plătește părintelui ori reprezentantului său sau, respectiv, prestatorului/tutorelui numit de instanță, care, în mod evident, întreprinde acțiunile necesare în numele beneficiarului.

**10 Dacă persoana vizată (debitorul) nu plătește de bună voie indemnizația de întreținere, ce măsuri pot fi luate pentru a-l determina să plătească?**

În cazul în care debitorul întreținerii refuză să plătească indemnizația de întreținere, beneficiarul încearcă să execute creanța pe baza bunurilor debitorului, dacă există astfel de bunuri.

**11 Vă rugăm să descrieți pe scurt eventualele limite ale procesului de executare, în special eventualele norme legate de protecția debitorilor și termenele de prescripție sau de decădere care se aplică în sistemul juridic din țara dumneavoastră**

Dreptul la întreținere încetează în cazul în care condițiile în temeiul cărora a fost acordat acesta nu mai există sau în cazul în care beneficiarul sau debitorul decedează; creanța beneficiarului împotriva debitorului face obiectul unui termen de prescripție de cinci ani cu începere de la data depunerii cererii.

Creanțele persoanelor [de exemplu, o instituție] care au plătit indemnizație de întreținere unui beneficiar împotriva persoanei care era răspunzătoare inițial de plata întreținerii fac obiectul unui termen de prescripție de cinci ani [articolul 250 alineatul (17) din Codul civil].

O mamă necăsătorită are dreptul să solicite rambursarea cheltuielilor legate de naștere și plata unei indemnizații de întreținere de la tatăl copilului într-o perioadă limitată [două luni înainte de naștere și patru luni, dar nu mai mult de un an (în cazuri excepționale) după naștere], în cazul în care paternitatea este stabilită în instanță și mama se află într-o situație materială precară. Creanța unei mame necăsătorite se prescrie după trei ani de la naștere și creează obligații, de asemenea, pentru moștenitorii tatălui.

Se permite poprirea unei sume de până la 1/2 din salariul plătit unui debitor al întreținerii și acest lucru este valabil, de asemenea, pentru depozitele din cadrul instituțiilor de credit [articolul 982 alineatul (2) litera (d) și alineatul (3) din Codul de procedură civilă].

**12 Există un organism sau o autoritate care mă sprijină în încercarea de a obține indemnizație de întreținere?**

Nu, cu excepția beneficiarilor care sunt cetățeni străini; aceștia se pot adresa Ministerului Justiției pentru a-i sprijini să își exercite drepturile relevante [a se vedea răspunsul la întrebarea 3 de mai sus].

**13 Este posibil ca anumite organizații (publice sau private) să facă plăți în parte sau în totalitate în locul debitorului obligației de întreținere?**

Nu în Grecia.

Cu excepția cazului în care minorul se află în îngrijirea unei persoane juridice publice sau private; în această situație, obligația de întreținere revine, în general, persoanei juridice respective și, prin urmare, se substituie din oficiu [articolul 1490 din Codul civil] drepturilor persoanei care beneficiază de întreținere. Cu toate acestea, nu se poate solicita în niciun caz plata în avans a unei creanțe de întreținere, chiar dacă aceasta este recunoscută de o instanță, către un minor îndreptățit să primească indemnizație de întreținere de la un alt debitor.

**14 În cazul în care locuiesc în acest stat membru, iar debitorul își are reședința în altă țară:**

**14.1 Pot beneficia de asistența unei autorități sau a unei organizații private în acest stat membru?**

Conform articolelor 51 și 56 din Regulamentul menționat anterior, autoritatea centrală din statul membru al persoanei care solicită întreținere: a) cooperează cu autoritatea centrală din statul membru al debitorului în ceea ce privește transmiterea și primirea cererilor relevante; b) începe sau facilitează începerea unor proceduri cu privire la cererile respective. Pentru astfel de cereri, autoritățile centrale fac toate demersurile necesare pentru: (a) a furniza sau a facilita furnizarea de asistență juridică gratuită, atunci când circumstanțele impun acest lucru; (b) a facilita identificarea debitorului sau a beneficiarului, în special prin aplicarea articolelor 61, 62 și 63 din regulament; (c) a facilita accesul la informații relevante privind venitul și, dacă este necesar, situația financiară a debitorului sau a beneficiarului, inclusiv prin identificarea bunurilor acestora, în special în temeiul articolelor 61, 62 și 63; (d) a încuraja soluționarea litigiilor pe cale amiabilă în scopul plății benevole a indemnizației de întreținere, după caz, prin mediere, conciliere sau alte proceduri similare; (e) a facilita punerea în aplicare ulterioară a hotărârilor în materie de obligații de întreținere, inclusiv dobânzile penalizatoare; (f) a facilita colectarea și transferul rapid al plăților corespunzătoare întreținerii; (g) a facilita accesul la documente sau alte probe, fără a aduce atingere Regulamentului (CE) nr. 1206/2001; (h) a oferi asistență pentru stabilirea filiației, atunci când este necesar, în scopul recuperării creanțelor de întreținere; (i) a începe sau a facilita începerea unor proceduri pentru obținerea oricăror măsuri provizorii necesare cu caracter teritorial, care au ca scop garantarea rezultatului unei cereri de întreținere pendinte; (j) a facilita comunicarea sau notificarea actelor care intră sub incidența Regulamentului (CE) nr. 1393/2007.

#### **14.2 În caz afirmativ, ce autoritate sau ce organizație privată poate fi contactată?**

Puteți contacta serviciul central al Ministerului Justiției la adresa: 96, Mesogeion Ave., Atena – Grecia, CP 11527, tel. + 30.210.7767322  
[civilunit@justice.gov.gr](mailto:civilunit@justice.gov.gr).

#### **15 În cazul în care locuiesc în altă țară, iar debitorul locuiește în acest stat membru:**

##### **15.1 Pot să adresez o cerere în mod direct unei astfel de autorități sau organizații private în acest stat membru?**

##### **15.2 În caz afirmativ, cum pot contacta această autoritate sau această organizație privată și ce tip de asistență îmi poate fi acordată?**

##### **16 Aplică acest stat membru Protocolul de la Haga din 2007?**

#### **17 În caz negativ, care este legea aplicabilă obligațiilor de întreținere în temeiul normelor sale de drept internațional privat? Care sunt normele de drept internațional privat aplicabile?**

Grecia și-a asumat obligații în temeiul Protocolului de la Haga din 23 noiembrie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere. În conformitate cu protocolul, obligațiile de întreținere sunt reglementate de legea statului membru în care se află domiciliul stabil al persoanei care beneficiază de întreținere, prin urmare, dacă persoana care beneficiază de întreținere are domiciliul în Grecia, se aplică legislația elenă.

#### **18 Care sunt normele în materie de acces la justiție în cazurile transfrontaliere în interiorul UE, având în vedere structura capitolului V din Regulamentul privind obligațiile de întreținere?**

Capitolul V din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului prevede dreptul la asistență juridică gratuită, inclusiv consiliere juridică în vederea ajungerii la un acord înainte de introducerea unei acțiuni în justiție, asistență juridică pentru sesizarea unei autorități judiciare sau de altă natură și reprezentarea în instanță, scutirea integrală sau parțială de la plata cheltuielilor de judecată și a onorariilor persoanelor împuternicite să execute anumite acțiuni în timpul procedurii. În statele membre în care partea căzută în pretenții este obligată să suporte cheltuielile părții adverse, în cazul în care persoana care beneficiază de asistență juridică gratuită cade în pretenții, asistența juridică gratuită acoperă: cheltuielile suportate de partea adversă, în cazul în care astfel de cheltuieli ar fi fost rambursate dacă beneficiarul ar fi avut domiciliul stabil în statul membru în care se află instanța sesizată; costurile legate de interpretare și de traducerea documentelor necesare pentru soluționarea litigiului, care au fost solicitate de către instanță sau de către autoritatea competentă și care au fost prezentate de către persoana care beneficiază de asistență juridică gratuită; cheltuielile de deplasare suportate de persoana care beneficiază de asistență juridică gratuită, în cazul în care înfățișarea în instanță a persoanelor care depun mărturie în favoarea beneficiarului este prevăzută prin lege sau este solicitată de instanța din statul membru respectiv și instanța hotărăște că persoanele în cauză nu pot fi audiate în mod satisfăcător de către instanță prin orice alte mijloace.

#### **19 Care sunt măsurile adoptate de acest stat membru pentru asigurarea funcționării activităților menționate la articolul 51 din Regulamentul privind obligațiile de întreținere?**

Autoritatea centrală contactează periodic, printre altele, autoritățile competente cu scopul de: (a) a facilita identificarea debitorului întreținerii sau a creditorului; (b) a obține informații relevante privind venitul și, dacă este necesar, alte aspecte legate de situația financiară a debitorului sau a creditorului, inclusiv privind localizarea bunurilor; și (c) a încuraja plata benevolă a indemnizației de întreținere.

Ultima actualizare: 14/09/2016

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Având în vedere retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană, statele membre responsabile cu gestionarea paginilor cu informații naționale actualizează în prezent conținutul de pe acest site. Eventualele fragmente care nu reflectă încă retragerea Regatului Unit nu apar intenționat pe site și vor fi modificate în curând.